

A Miniszterelnökség Agrár-vidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága, mint EMVA Irányító Hatóság Közleménye az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyes támogatások konzorciumi formában történő igénybevételére vonatkozó szabályokról

I. Bevezetés

A 2014-2020 programozási időszakban meghirdetésre kerülő, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) forrásból támogatott intézkedések esetén a Vidékfejlesztési Program (VP) több esetben is lehetőséget nyújt a támogatási kérelem konzorcium formájában történő benyújtására.

A kollektív beruházás lehetőségének megteremtésével együttműködést ösztönző elem kerül a VP felhívásokba, a különböző ágazatok hatékonyságának további javítása érdekében.

Amennyiben a támogatási kérelem konzorcium formájában történő benyújtásának lehetősége adott, úgy azt minden esetben az adott pályázati felhívás tartalmazza, vagyis ha a felhívás nem zárja ki, támogatási kérelmet a projekt megvalósítására létrehozott konzorcium is benyújthat.

A konzorcium fogalmát az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet) rögzíti, amely szerint több kedvezményezett támogatásával megvalósuló projektek esetében a részes felek (tagok) polgári jogi szerződésben szabályozott munkamegosztásán alapuló együttműködése a projekt közös megvalósítása, valamint ennek érdekében közös gazdasági érdekeik előmozdítása és erre irányuló tevékenységük összehangolása céljából.

A fenti fogalomból egyértelműen következik, hogy abban az esetben, ha konzorcium a támogatást igénylő, akkor minden egyes tagjának részt kell venni a támogatással érintett projekt tényleges megvalósításában és működtetésében. Nem fordulhat elő egyetlen konzorciumi tag esetében sem, hogy pusztán névlegesen szerepel a konzorciumban és tevélegesen nem járul hozzá a támogatással megvalósuló projekthez.

Felhívom a figyelmet, hogy a 272/2014. (XI. 05.) Korm. rendelet 78. § g) pontja értelmében nem adható ki támogatói okirat és nem köthető támogatási szerződés azzal, aki mesterségesen teremtette meg a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket azzal a céllal, hogy a támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jusson. Amennyiben ezen esetkör megvalósul, úgy az a támogatási kérelem elutasítását vonja maga után figyelemmel a 272/2014. (XI. 05.) Korm. rendelet 59. § (2) bekezdésére. Márpedig abban az esetben, ha a konzorcium fogalmából fakadó, alapvető, a támogatással érintett projekt megvalósulására vonatkozó, tagsági együttműködés feltételeinek nem megfelelő támogatási kérelem és alább részletezett konzorciumi megállapodások születnek a mesterséges körülmények feltételei fennállónak tekintendők.

II. Konzorciumi megállapodások

Amennyiben egy adott intézkedés kapcsán konzorcium formájában is lehetőség van támogatási kérelem benyújtására, úgy a **konzorciumi tagoknak két megállapodást kell megkötniük egymással**, amelyek sablonja minden esetben a felhívás mellékletét képezi:

1. az első a konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtására,

- a. amelynek aláírásával a felek konzorciumot hoznak létre abból a célból, hogy a Vidékfejlesztési Program keretében támogatási kérelmet nyújtsanak be, és a támogatási kérelem kedvező elbírálása esetén az abban foglalt célt közös együttműködéssel megvalósítsák,
- b. a megállapodás aláírásával a tagok megválasztják a konzorciumvezetőt, akit meghatalmaznak, hogy képviselje a konzorciumot.

2. a második a konzorciumi együttműködési megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására, amelyben

- a. a konzorciumvezető személyét a tagok megerősítik,
- b. aláírásával a tagok kijelentik, hogy a konzorciumvezető részére megküldött támogatói okirat rendelkezéseit és annak mellékleteit ismerik, azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el, továbbá tudomásul veszik, hogy az abban foglalt kötelezettségek minden tagra nézve kötelező érvényűek,
- c. a tagok vállalják, hogy a projekt befejezését követően a projektben meghatározott célok megvalósítása érdekében a támogatási kérelemben és a támogatói okiratban leírtaknak megfelelően a fenntartási időszakban is együttműködnek, és az addig elért eredmények további folyamatos fenntartását saját anyagi eszközeikkel biztosítják.

III. Tagság

A konzorcium tagja csak az lehet, aki az adott felhívásban meghatározott követelményeknek megfelel és támogatásban részesülhet.

A konzorcium valamely tagja által a konzorcium nevében kötött szerződésért a tagok felelőssége egyetemleges.

A tagok **jogait és kötelezettségeit** a konzorciumi együttműködési megállapodás részletesen rögzíti, így különösen.

- **a tagok a projekt megvalósítása során kötelesek együttműködni, egymás, a megállapodásban, illetve a támogatási kérelemben vállalt kötelezettségeinek teljesítését elősegíteni, a teljesítéshez szükséges információt megadni,**
- a tagok kötelesek tájékoztatni a konzorciumvezetőt, ha a projekt keretében általuk vállalt tevékenység megvalósítása akadályba ütközik, meghiúsul, vagy késedelmet szenved, illetve bármely olyan körülményről, amely a projekt megvalósítását befolyásolja,
- a költségvetést érintő változások bejelentését, valamint az azt alátámasztó dokumentációt a tagonként meghatározott támogatási összegre vonatkozóan a tag maga készíti el és továbbítja a konzorciumvezetőnek, aki – szükség esetén – a projektszintű dokumentumokon átvezeti a változást és benyújtja az irányító hatóságnak (továbbiakban: IH), mellékelve a tag által elkészített dokumentációt,
- a tagok a projekt keretében általuk vállalt tevékenységek előrehaladásáról, a kapcsolódó költségek elszámolásáról a támogatói okiratban meghatározott mérföldkövek elérésekor kötelesek a szükséges információkat rögzíteni a monitoring és információs rendszerben, és kötelesek csatolni a támogatói okiratban előírt mellékleteket,

- a kifizetési kérelemhez tartozó, tagok által benyújtott elszámoló bizonylatokra jutó, az IH által jóváhagyott támogatást közvetlenül utalja az ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott fizetési számlaszámra. Az IH legfeljebb annak a támogatási mértéknek, illetve összegnek megfelelő támogatást utal összesen a tag részére, amelyet a felhívás, illetve a támogatásról szóló döntés az adott tag vonatkozásában maximálisan meghatározott,
- **a tag a megállapodás aláírásával vállalja, hogy a konzorciumból csak abban az esetben lép ki, ha a támogatói okiratban és a megállapodásban vállalt kötelezettségeinek teljesítésére az aláírást követően, neki fel nem róható okból beállott körülmény folytán nem képes;**
- **a projekt megvalósítása érdekében a tagok, az általuk meghatározott tevékenységek megvalósítását vállalják, a projektben foglalt tevékenységekkel, mérföldkövekkel, műszaki-szakmai tartalommal, illetve költségvetéssel összhangban és ezzel együtt a tagok felelnek az általuk vállalt feladatoknak az elvégzéséért az alábbi táblázat szerinti felbontásban:**

	Tag neve	Tevékenység	A tevékenységre jutó elszámolható költség összege	A tevékenységre jutó támogatás összege
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

IV. Konzorciumvezető

A konzorciumot az IH-val szemben a konzorciumi tagok által a konzorciumi szerződésben kijelölt tag képviselheti (konzorciumvezető).

A tagok a támogatási kérelem benyújtására vonatkozó konzorciumi együttműködési megállapodás aláírásával megválasztják a konzorciumvezetőt, akit meghatalmaznak, hogy képviselje a konzorciumot, majd ezt a támogatásban részesített projekt megvalósítására vonatkozó konzorciumi együttműködési megállapodás aláírásával megerősítik.

A konzorciumvezető a projekt megvalósítása, valamint a konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése érdekében koordinálja a konzorcium működését.

A támogatás igényléséhez szükséges, a projekt előrehaladásáról és eredményeiről szóló információkat is szakmai beszámoló formájában tartalmazó, a támogatói okiratban rögzített mérföldkövekhez kötött kifizetési kérelmeket, a záró kifizetési igénylést és projekt fenntartási jelentéseket (továbbiakban együtt: beszámoló) a konzorcium nevében a konzorciumvezető állítja össze a monitoring és információs rendszerben, és azon keresztül küldi meg az IH-nak.

Mérföldkövek közötti kifizetési kérelmet a konzorciumvezető kezdeményezhet a szükséges információknak a monitoring és információs rendszerben történő rögzítésével. A mérföldkövek közötti kifizetési kérelemnek nem része az előbbieket szerinti részletes szakmai beszámoló, ebben az esetben

csak egy rövid összefoglalót szükséges adni a kifizetési kérelemben a projekt adott taghoz kötődő tevékenységeinek előrehaladásáról.

V. A konzorciumokra vonatkozó speciális eljárási szabályok

1. Ha a projekt kedvezményezettje konzorcium, az alábbi szabályokat a **projekt egészét** tekintve kell értelmezni:

- projekt mérföldkövei teljesítésének kötelezettsége,
- pénzügyi vonatkozású szerződésmódosítási okok,
- kifizetés igénylés, előlegigénylés benyújtására vonatkozó korlátok,
- az előleg elszámolásának megkezdésére vonatkozó előírás ide nem értve a 117. § (7) bekezdés szerinti kötelezettséget, amely tagonként teljesítendő,
- a kedvezményezettnek a támogatói okiratban rögzített, vagy bármely, a 272/2014. (XI. 05.) Korm. rendelet alapján szolgáltatott adataiban történt változás, vagy a projekt műszaki, szakmai tartalmában, költségvetésében, ütemezésében, vagy a támogatás egyéb feltételeiben történt változás, a kedvezményezett által a tudomására jutástól számított nyolc napon belül történő bejelentése az irányító hatóságnak és az ehhez kapcsolódó alapelvek a 272/2014. (XI. 05.) Korm. rendelet 87. § (1) bekezdése alapján.

2. A projekt elszámolható költségei alapján tagonként kell meghatározni azon költségek körét, amelyek esetén utófinanszírozású tevékenységekre jutó támogatási előlegigénylésre van lehetőség.

A támogatási előlegigénylést, valamint a mérföldkö elérését követően benyújtandó kifizetési igénylést a konzorcium vezetője nyújthatja be azzal, hogy a konzorciumi tag részére igényelt támogatási előleggel, valamint a konzorciumi tag nevére kiállított elszámoló bizonylatokkal kapcsolatos információkat a konzorciumi tag is rögzítheti a monitoring és információs rendszerben. Mérföldköhöz nem kapcsolódó kifizetési igénylést konzorciumi tag is benyújthat.

Az előleg folyósítása, valamint utófinanszírozás esetén a támogatás utalása a konzorciumi tag számára közvetlenül történik.

Beruházás esetén – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – annak a tagnak kell aktiválnia a bekerülési érték részét képező költséget, amely tag nevére a bizonylatot kiállították. Közös beszerzés esetén a szállítónak az egyes tagokat érintő részokről külön tagonkénti bizonylatot kell kiállítania.

3. A kedvezményezett személyének változása:

a) Konzorciumi tagok cseréje – ide értve a támogatási kérelmet benyújtó konzorciumvezető személyét is –, új konzorciumi tag bevonása, konzorciumi tag kilépése akkor engedélyezhető, ha

- nem változik a projekt alapvető célja,
- a tagcsere, illetve a tagok számának bővülése esetén az új tag is megfelel a felhívásban meghatározott valamennyi feltételnek és benyújtásra kerülnek a projektgazdák számára előírt dokumentumok,
- a konzorciumvezető kilépési szándéka esetén a kilépést megelőzően a konzorciumvezetői pozíció átadása megtörténik,
- a tag kilépése esetén nem változik a konzorciumnak a projektjavaslat benyújtására vonatkozó jogosultsága – ideértve a konzorciumvezetőre vonatkozó feltételeknek való megfelelést is –, kivéve, ha az

új kedvezményezett jogszabályon alapuló kötelező jogutódlás következtében lép be a támogatási jogviszonyba,

- a tag kilépése esetén a tag igazolja, hogy a támogatási szerződésben és a konzorciumi megállapodásban vállalt kötelezettségeinek teljesítésére a megállapodás aláírását követően, neki fel nem róható okból beállott körülmény folytán nem képes,
- kizárás esetén a konzorciumvezető igazolja, hogy a tag tevékenysége, működése a projekt megvalósítását pénzügyi, illetve szakmai szempontból veszélyezteti,
- a tagcsere nélküli új tag bevonása indokolt.

b) A konzorciumvezető felmondással a konzorciumból kizárja azt a tagot, akinek tevékenysége, működése a projekt megvalósítását akár pénzügyi, akár szakmai szempontból veszélyezteti.

A felmondási jog gyakorlása előtt a konzorciumvezető köteles kikérni a tagok véleményét. Az erről született írásos, tagok által aláírt emlékeztetőt köteles megküldeni az IH-nak.

c) Valamely tag kilépése, kizárása vagy jogutód nélküli megszűnése nem eredményezi a megállapodás és a konzorcium megszűnését, kivéve, ha ennek következtében a tagok a támogatói okiratban és a megállapodásban vállalt kötelezettségeik teljesítésére nem képesek, és emiatt a támogatásról lemondanak.

Ha a kilépő vagy jogutód nélkül megszűnő tag által vállalt kötelezettségeket a megmaradó tagok nem tudják teljesíteni, új tag bevonásáról határozhatnak. A belépő tag csak olyan szervezet, illetve személy lehet, amely, illetve aki megfelel a felhívásban foglalt követelményeknek.

A tag kilépése, illetve kizárása esetén köteles egyeztetést kezdeményezni a konzorciumvezetővel a projekt céljának elérése érdekében. A konzorciumból kiváló tag köteles a konzorciumvezetőnek a kiválás időpontját megelőzően a rábízott anyagi eszközökkel és a projekt kapcsán felmerült költségekkel hiánytalanul, tételesen írásban elszámolni, valamint az általa elvégzett tevékenységről és az elvállalt, de kiválásáig el nem végzett tevékenységekről beszámolni. Köteles továbbá a – a megállapodás keretében esetlegesen – használatába kapott vagyontárgyat a konzorciumvezetőnek haladéktalanul, ellenszolgáltatás nélkül visszaszolgáltatni. Az átadás-átvételtől jegyzőkönyvet kell készíteni.

A kilépő tagot a kiválást követően is, a támogatói okirat hatálytalanná válásáig terheli a támogatói okiratban meghatározott dokumentum-megőrzési kötelezettség, ellenőrzés-tűrés kötelezettség, a kiválás időpontjáig megvalósult tevékenységekkel és benyújtott dokumentumokkal kapcsolatos szabálytalanságokért való helytállás.

A kilépő tag tulajdonába került, támogatásból vásárolt vagyont valamely tag tulajdonába kell adni, illetve, ha ez nem lehetséges, vagy a tagok nem kívánják, a megmaradó tagok ingyenes használatába kell adni. Ha az ingyenes használatba adás nem valósulhat meg, akkor a fejlesztés során létrejött vagyona jutó támogatást a kilépő tag köteles visszafizetni a támogatói okiratban visszafizetésre meghatározottak szerint, az abban foglalt feltételekkel az IH részére.

4. A biztosítékadás feltételei

Konzorcium esetén minden konzorciumi tagnak nyújtania kell a kötelező biztosítékokat, ha a ráeső támogatási összeg meghaladja a 20 millió forintot és a 84. § alapján nem mentesül a biztosítéknyújtási kötelezettség alól.

A konzorciumi tag által nyújtandó biztosíték mértéke a konzorciumi tag részére juttatott támogatási összeg.

A konzorciumi tagok a biztosítéknyújtási kötelezettséget átvállalhatják.

Biztosítéknyújtásra nem kötelezett konzorciumi tag a biztosítékmentességet más konzorciumi tagra nem terjesztheti ki.

Ha a projekt támogatási összege meghaladja az 50 millió forintot, a fenntartási időszakban azon konzorciumi tagoknak is szükséges a konzorciumi tag részére juttatott támogatási összeg 50%-ának megfelelő mértékű biztosítékokat nyújtaniuk, amelyekre jutó támogatás egyenként nem haladja meg az 50 millió forintot.

Az EMVA esetében természetesen a biztosítékadási kötelezettség kizárólag az előleg igénylése esetén áll fenn.

5. Szabálytalanság

Amennyiben az IH vagy a kifizető ügynökség szabálytalanság vagy a támogatói okirat megszegése miatt már kifizetett támogatás visszafizetését rendeli el, a tag köteles az általa okozott szabálytalanság vagy szerződésszegés miatt visszakövetelt összeget közvetlenül az IH vagy a kifizető ügynökség részére visszafizetni, az erre irányuló felszólításában foglaltak szerint.

Ha nem állapítható meg, hogy a szabálytalanság elkövetésében vagy a támogatási szerződés megszegésében a tagok milyen mértékben működtek közre, és a tagok a visszafizetési kötelezettségüket a visszafizetési felszólításban meghatározott időpontig nem teljesítik, a támogató a követelése teljes összegét bármely taggal szemben érvényesítheti.

Jelen Közlemény tájékoztató jellegű, nem pótolja a hatályos rendeletek, valamint a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett Felhívások szabályainak ismeretét.